

การขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา (หมวด ๖)

วิสุงคามสีมา คือที่ดินที่แยกต่างหากจากที่ดินของบ้านเมือง เป็นเขตพื้นที่ที่พระเจ้าแผ่นดินพระราชทานแก่สงฆ์เพื่อกระทำสังฆกรรมได้ตามพระธรรมวินัย ซึ่งภายในวิสุงคามสีมานิยมสร้างอุโบสถไว้สำหรับการทำสังฆกรรมของสงฆ์ดังกล่าว วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาจึงเป็นวัดที่สมบูรณ์ในพระพุทธศาสนา

หลักเกณฑ์การขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา

๑. เป็นวัดที่สร้างขึ้นก่อนปีที่พระราชบัญญัติลักษณะปกครองสงฆ์ ร.ศ. ๑๒๑ จะมีผลบังคับใช้ (พ.ศ. ๒๔๕๔) หรือเป็นวัดที่ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สร้างขึ้น ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองสงฆ์ ร.ศ. ๑๒๑ หรือเป็นวัดที่ได้รับอนุญาตให้สร้างและตั้งวัดตามกฎหมายกระทรวง

๒. มีชื่อวัดปรากฏอยู่ในทะเบียนวัดของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๓. มีอาคารเสนาสนะเป็นหลักฐานถาวร มีพระภิกษุอยู่ประจำไม่น้อยกว่า ๕ รูป ติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี แต่ระยะเวลา ๕ ปี นี้มิให้ใช้บังคับแก่วัดที่สร้างอุโบสถเรียบร้อยแล้ว และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นสมควรขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา

๔. ที่ดินที่ตั้งวัดเป็นกรรมสิทธิ์ของวัด โดยมีเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินเป็นชื่อวัดอย่างถูกต้อง กรณีที่ดินที่ตั้งวัดเป็นที่ดินของทางราชการ ต้องมีหนังสืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อสร้างวัดซึ่งหน่วยงานที่ดูแลรักษาที่ดินนั้นเป็นผู้ออกให้

๕. เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์จนถึงเจ้าคณะใหญ่ เจ้าคณะภาค นายอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสมควรขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา

เอกสารประกอบการพิจารณา การขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา

๑. แบบรายงานขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา

๒. สำเนาตราตั้งเจ้าอาวาส และสำเนาสุทธิของเจ้าอาวาสวัด

๓. สำเนาประกาศตั้งวัด หรือหนังสือรับรองสภาพวัด

๔. สำเนาหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินที่ตั้งวัด ซึ่งต้องเป็นกรรมสิทธิ์ของวัดโดยสมบูรณ์แล้ว หรือหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินของทางราชการเพื่อสร้างวัด

๕. แผนที่ตั้งวัด แสดงตำแหน่งที่ตั้งที่ดินที่ตั้งวัดสถานที่สำคัญที่ตั้งวัดใกล้เคียงโดยรอบและเส้นทางคมนาคมโดยสังเขป

๖. แผนผังอาคารสิ่งปลูกสร้างภายในวัด (กระดาศพิมพ์เขียว หรือกระดาศ A ๓) ระบุมาตราส่วนกำกับ

๗. ภาพถ่ายอุโบสถ (ที่สร้างเสร็จแล้ว หรือกำลังก่อสร้าง) จำนวน ๔ ภาพ

๘. ภาพถ่ายบริเวณวัด อาคารเสนาสนะ สิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่ภายในวัด และภาพถ่ายอุโบสถทั้ง ๔ ด้าน (ถ้ามี)

๙. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองท้องถิ่นจากตำบลและอำเภอใหม่ ขอให้แนบสำเนาเอกสารการเปลี่ยนแปลงการปกครองใหม่ประกอบด้วย

ขั้นตอนการดำเนินการขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา

๑. เจ้าอาวาสเสนอรายงานขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา ตามแบบ (ศก. ๗) ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด
๒. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดขอความเห็นจากเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ นายอำเภอ และเจ้าคณะจังหวัด
๓. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเสนอรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
๔. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรายงานไปยังเจ้าคณะภาค เจ้าคณะใหญ่ และผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๕. เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้รับเรื่องแล้วจะดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานของแต่ละวัดให้ถูกต้องครบถ้วน จึงจัดทำบัญชีรายชื่อวัด พร้อมทั้งข้อมูลวัดประกอบเสนอประจำงวด งวดละประมาณ ๕๐ วัด (ปีละ ๖ งวด)
๖. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เสนอรายงานกราบทูลสมเด็จพระสังฆราช เพื่อพิจารณาอนุมัติ
๗. สมเด็จพระสังฆราช พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเรียนนายกรัฐมนตรี ลงนามหนังสือเรียนเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำความกราบบังคมทูล พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ต่อไป
๘. เมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ พระราชทานวิสุงคามสีมาให้แก่วัดต่าง ๆ แล้วสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดทำสำเนาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง พระราชทานวิสุงคามสีมาในแต่ละงวด
๙. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กราบทูลสมเด็จพระสังฆราช กำหนดจัดพิธีมอบประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง พระราชทานวิสุงคามสีมา
๑๐. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติรายงานให้มหาเถรสมาคมทราบ ถึงวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา
๑๑. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด เจ้าคณะภาค และเจ้าคณะใหญ่ทราบ
๑๒. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งการประกาศการได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ให้ผู้ขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา และเจ้าคณะจังหวัดทราบ
๑๓. ให้นายอำเภอท้องที่ที่วัดนั้นตั้งอยู่ดำเนินการปักหมุดเขตที่ดินตามที่ได้รับพระราชทาน

แผนผังการดำเนินการขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา

